

Dato 07-10-2021

Proces og kriterier for landsbyprisen 2022

Generelt

1-33-76-78-21

Formålet med Region Midtjyllands landsbypris er at understøtte bæredygtig udvikling og fornyelse i regionens landsbyer samt at synliggøre landsbyer og lokalsamfund som attraktive steder at leve.

Side 1

I forhold til ansøgningsprocessen og de valgte kriterier er der lagt vægt på, at alle kandidater til landsbyprisen tilføres ny viden og inspiration til bæredygtig udvikling, bl.a. fra andre landsbyer.

Proces for landsbyprisen 2022

Landsbyprisen kan uddeles til en landsby med op til 2.000 indbyggere eller til en gruppe af samarbejdende landsbyer. I lighed med tidligere kan der kun indstilles en kandidat pr. kommune.

Region Midtjylland inviterer interesserede landsbyer til at søge deres lokale LAG og kommune om indstilling til prisen. Såfremt der i én kommune skulle melde sig flere kandidater på banen, udvælger kommune og LAG i samarbejde den kandidat, der indstilles til regionen.

Region Midtjylland holder digitale informationsmøder for interesserede kandidater eller andre aktører, hvor spørgsmål til ansøgningsprocessen mv. tages op. Der afholdes også tilsvarende informationsmøder for de LAG'er og kommuner, der ønsker at indstille en kandidat.

Et fagligt panel vurderer det samlede ansøgningsfelt ud fra kriterier, der udmønter den regionale landdistriktsstrategi og udpeger de fem bedste landsbyer til en finalerunde. De udvalgte landsbyer vil blive

inviteret til at præsentere sig direkte over for panelet. Efter finalerunden indstiller det faglige panel en landsby, som først Udvalget for Regional Udvikling og efterfølgende Regionsrådet tager endelig stilling til som årets vinder af landsbyprisen 2022.

Læringsforløb for kandidater

Som noget nyt i 2021 blev alle kandidater inviteret til udfordre andre kandidatlandsbyer i læringsspillet "Den mest bæredygtige landsby". Formålet var at fremme den kreative ideudvikling og skabe læring og samarbejde på tværs af landsbyer.

Erfaringerne peger på, at det har haft stor værdi for landsbyerne. En af tilbagemeldingerne lyder: "Spillet udfordrede os virkelig på nytænkning om alt fra bæredygtige alternative måder at bo på til nye måder at bruge ressourcer på herunder vand – varme og el. Spillet var videndeling på højt niveau med skarp fokus på bæredygtighed i handling og tankegang."

Læringsforløbet vil blive gentaget i forbindelse med Landsbyprisen 2022, hvor alle ansøgere bliver inviteret med.

Kommunikation og synlighed

I 2021 bidrog processen omkring landsbyprisen til flere inspirerende historier og skabte stor synlighed i forskellige regionale medier. Der vil også i 2021 blive arbejdet målrettet for at styrke kommunikationen omkring landsbyprisen.

Tilmed vil de fem finalelandsbyer ligesom i 2020 og 2021 få produceret en præsentationsvideo til egen brug. Videoerne vil ligeledes blive præsenteret på regionens hjemmeside.

Endelig planlægger Region Midtjylland et større event i forsommeren 2022 med politisk deltagelse, hvor landsbyprisen vil blive overrakt til den vindende landsbyen.

Ny viden- og inspirationskilde

Regionen har under landdistriktsindsatsen lanceret en ny videnplatform, Landsbyviden.rm.dk, der bl.a. kan bruges af kommunale landdistriktsmedarbejdere, LAG'er og frivillige landsbyudviklere som inspiration i ansøgningsprocessen. Videnplatformen kan desuden anvendes aktivt i forbindelse med læringsforløbet for kandidatlandsbyer.

Kriterier for landsbyprisen 2022

Landsbyprisens kriterier blev revideret i 2019, så de i højere grad afspejler den regionale landdistriktsstrategi.

Administrationen vurderer, at de nye kriterier fungerer godt i processen. Kriterierne vil derfor blive anvendt uændrede i 2022.

Følgende syv kriterier med tilhørende vejledningsspørgsmål vil ligge til grund for vurdering af ansøgninger til landsbyprisen 2022:

1. Landsbyens arbejde med et attraktivt og gennemtænkt fysisk miljø

- Er der fx arbejdet med at renovere eller forskønne landsbyen?
- Er der fx tænkt i nye/alternative boligformer og evt. i bæredygtigt materialevalg?
- Er der fx tænkt i nye anvendelsesmuligheder for eksisterende bygningsmasse?

2. Landsbyens arbejde med lokalområdets stedbunde ressourcer og potentialer

- Hvordan inddrages de ting, der gør landsbyen unik i arbejdet med udvikling?
- Bruger landsbyen sine ressourcer aktivt – fx særlig kulturarv, håndværkstradition, unikke naturområder – eller lokale skoler, virksomheder eller lign.
- Hvordan inddrages og samarbejder lokale foreninger og ildsjæle om udviklingsarbejdet?

3. Landsbyens vision for bæredygtig udvikling

- Hvordan planlægger landsbyen sine udviklingsaktiviteter? Findes der fx fælles visioner, strategier eller handlingsplaner for området og er der opbakning til at realisere ideerne?
- Planlægges der fx udviklingsaktiviteter flere år frem?
- Hvordan tænkes bæredygtighed ind i udviklingen af lokalområdet på langt sigt?

4. Landsbyens fokus på udsyn, samarbejde og opbygning af viden og kapacitet

- Deltager eller afholder landsbyen netværk og arrangementer fx kommunale, regionale eller nationale med henblik på at opbygge viden og kompetencer lokalt, herunder viden om bæredygtig udvikling?
- Hvordan arbejder landsbyen med inspiration og viden udefra?
- Hvordan arbejder landsbyen med formidling af egne mål, projekter og løsninger?

5. Landsbyens arbejde med trivsel, sundhed, frivillighed og sociale fællesskaber

- Har landsbyen aktive lokale foreninger med fokus på fx kultur eller idræt?
- Hvordan bidrager lokale frivillige til at skabe handling i lokalområdet?
- Har landsbyen udviklet eller afprøvet nye ideer eller tiltag med fokus på fx sundhed og trivsel

6. Landsbyens arbejde med klima, biodiversitet og ressourcer

- Er der fx tænkt nyt ift. energi, genbrug eller lign?
- Er der fx arbejdet med genopretning, bevarelse eller ny anvendelse af naturområder?
- Hvordan arbejder lokalområdet med lokale løsninger på miljø, natur – og klimaudfordringer?

7. Landsbyens overordnede udvikling

- Hvordan har landsbyen udviklet sig gennem de seneste 3-5 år, herunder ift. bæredygtighed?
- Hvordan kan konkrete projekter eller den overordnede tilgang til udvikling tjene til inspiration for andre?
- Hvordan arbejder lokalområdet med at samle kræfterne på tværs af baggrunde og interesserer i lokalområdet?

Fagligt panel

Et eksternt panel vil ligesom de foregående år foretage en faglige vurdering af ansøgninger og kandidater. På den måde sikres der på den ene side en stor faglighed og på den anden side høj grad af uvildighed i vurderingen, idet bl.a. kommunale repræsentanter fra andre regioner deltager i panelet. Det faglige panel består af seks personer med forskellige baggrund, som nedenstående tabel viser.

Sammensætning af det faglige panel i 2022
1 repræsentant fra universiteter med forskningsfaglig viden
2 repræsentanter i form af kommunale praktikere med stor viden om lokaludvikling
1 repræsentant fra landdistriktsgruppen i Region Midtjylland (som formand)
1. repræsentant med viden om biodiversitet, natur m.m.
1. repræsentant med viden om samfundsmæssige forhold og helhedsorienteret udvikling

Panelet har ikke en repræsentant, der har specifik faglighed ift. bæredygtighed, da det forventes, at alle i panelet naturligt inddrager dette perspektiv i deres arbejde med udvikling af lokalsamfund og landdistrikter.

Overordnet tidsplan og proces for landsbyprisen 2022

2021	
Medio november	Udsendelse af indbydelse til LAG'er og kommuner om at indsende forslag til prismodtagere i 2022.
Ultimo november	Kommuner og LAG'er indbydes til et videomøde om ansøgningsprocessen og bistand til landsbyers ansøgningsarbejde m.m.
Ultimo november	Landsbyer indbydes til at deltage i et videomøde for en orientering om proces for og krav til ansøgninger til landsbyprisen.
2022	
11. januar	Foreslået frist for landsbyer til at indsende forslag til LAG'er og kommuner
1. februar	Frist for at LAG'er og kommuner fremsender deres indstillinger til kandidater til Region Midtjylland. Der kan indstilles én kandidat pr. kommune
15. februar	Medlemmer af det faglige panel fremsender deres personlige scoreboard til regionen med en foreløbig prioritering af kandidater.
17. februar	Møde i det faglige panel: Samlet gennemgang/rating af kandidater og udvælgelse af fem finalelandsbyer
18. februar	Udsendelse af invitation til de fem finalekandidater til at mødes med det faglige panel for at motivere deres ansøgning
Medio februar-marts	Produktion af præsentationsvideoer (ca. 3 min.) for hver af de fem finalekandidater
8. marts	De fem finalelandsbyer motiverer deres ansøgninger over for det faglige panel. Panelet udvælger herefter én kandidat, som indstilles til URU/RR som vinder af Landsbyprisen 2022.
Marts-april	Afvikling af læringsforløb for alle kandidater til landsbyprisen
4. april	URU-møde: Indstilling af vinder af Landsbyprisen 2022 til RR
27. april	RR-møde: Udpegning af vinderen af Landsbyprisen 2022
Ultimo maj-primus juni	Uddeling af Landsbyprisen 2022 lokalt